

Preàmbul

L'article 149.1.6è de la Constitució espanyola, després d'establir que la legislació processal és competència exclusiva de l'Estat, afegeix: "sense perjudici de les especialitats que en aquest ordre es deriven necessàriament de les particularitats del dret substantiu de les comunitats autònomes"

Per la seva part l'article 130 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atribueix a la Generalitat la competència per dictar normes processals específiques que derivin de les particularitats del dret substantiu de Catalunya.

En ús de les facultats esmentades el Parlament de Catalunya ha promulgat la Llei 4/2012, de 5 de març, en què s'estableixen determinades singularitats per al recurs de cassació que és competència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

D'acord amb el preàmbul d'aquesta Llei, les innovacions es duen a terme sense afectar la competència de la Llei orgànica del poder judicial i s'integren en el model de recurs de cassació vigent, desenvolupat en la Llei d'enjudiciament civil 1/2000.

La finalitat de la seva promulgació és disposar de criteris propis i estables d'accés a la cassació fixats en atenció a les necessitats del dret civil de Catalunya, de manera que el conjunt de l'ordenament civil català pugui ser objecte d'una actuació més intensa per part del Tribunal Superior de Justícia i que no quedi cap matèria que no pugui tenir accés al recurs de cassació.

Amb tot, el legislador català ha prescindit de la quantia del procediment com a requisit d'accés a la cassació i s'ha centrat únicament en l'interès cassacional.

L'interès cassacional busca l'exegesi correcta de les normes. Tendeix a eliminar els possibles desacords jurisdiccionals existents en l'aplicació del dret, a corregir les tesis errònies i a fixar la jurisprudència, per aconseguir la unitat interpretativa de l'ordenament, en nom de la certesa de les normes i de la seguretat

jurídica, i per satisfer, al mateix temps, al dret dels ciutadans a la igualtat en l'aplicació de la llei.

La Llei 4/2012, de 5 de març, del recurs de cassació en matèria del dret civil a Catalunya consta de quatre articles i de dues disposicions finals.

Va ser publicada en el DOGC el 8 de març de 2012 i va entrar en vigor al cap de 20 dies de la publicació.

Text legal

Article 1. Àmbit d'aplicació

Aquesta llei s'aplica al recurs de cassació substanciat pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya amb relació als assumptes que es regeixen per l'ordenament civil català.

Article 2. Resolucions recurribles i infraccions al·legables

1. Es pot recórrer en cassació, d'acord amb aquesta llei, contra les resolucions en matèria civil de les audiències provincials amb seu a Catalunya.

2. El recurs de cassació s'ha de fonamentar, exclusivament o juntament amb altres motius d'impugnació, en la infracció de normes de l'ordenament civil català.

3. L'al·legació de la infracció d'un precepte constitucional o de la doctrina del Tribunal Constitucional amb relació al dret civil català dóna accés a la cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en els casos i amb els requisits que estableix aquesta llei, si no escau la cassació davant el Tribunal Suprem.

Article 3. Requisits d'accés a la cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

Tenen accés a cassació davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya els assumptes el motiu d'impugnació dels quals es fonamenti en una de les causes següents:

a) En la contradicció amb la jurisprudència que resulta de sentències reiterades del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya o del Tribunal de Cassació de Catalunya.

b) En la manca de la jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya o del Tribunal de Cassació de Catalunya. El temps de vigència de la norma amb relació a la qual s'al·lega la manca de jurisprudència no n'impedeix l'accés a la cassació en cap cas.

Article 4. Recurs amb relació a les especificitats processals derivades del dret civil català

Si en la resolució del recurs de cassació s'estima la infracció d'una norma processal de l'ordenament civil català, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha d'ordenar la mesura adequada per a fer efectiva la dita norma.

Disposició final primera. Aplicació de la llei

Aquesta llei s'aplica a les resolucions de les audiències provincials dictades a partir de la seva entrada en vigor.

Disposició final segona. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor al cap de vint dies d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Atès que es pot plantejar algun dubte respecte a la interpretació de la norma esmentada, el Ple de la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, reunit el 22 de març de 2012, ha adoptat l'acord següent:

ACORD adoptat pels magistrats de la Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la junta general duta a terme el 22 de març de 2012, després de la promulgació de la Llei 4/2012, reguladora del recurs de cassació a Catalunya

I. Àmbit d'aplicació

La Llei només recull algunes particularitats del recurs de cassació, per la qual cosa el recurs extraordinari per infracció de normes processals de la legislació processal comuna se segueix regulant de la forma i pels motius que preveuen els articles 469 i següents de la LEC 1/2000 i la seva disposició final 16a, així com pels criteris interpretatius elaborats pel TS en l'acord no jurisdiccional de 30 de desembre de 2011.

II. Recurs de cassació

El recurs de cassació que és competència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, segons l'article 73.1.a de la Llei orgànica del poder judicial, l'article 95 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i l'article 478.1 de la LEC 1/2000, quan s'invoqui, únicament o entre d'altres infraccions, la infracció de normes de l'ordenament civil de Catalunya, s'ha de regir per la Llei 4/2012, de 5 de març, interpretada de la forma següent:

- Resolucions recurribles i infraccions al·legables

El recurs de cassació es pot interposar contra sentències civils que posin fi a la segona instància, dictades per les audiències provincials amb seu a Catalunya, en els assumptes que es regeixin per l'ordenament civil de Catalunya (article 466.1 de la LEC i article 2.1 de Llei 4/2012).

El recurs de cassació s'ha de fonamentar, exclusivament o juntament amb altres motius d'impugnació, en la infracció de normes de l'ordenament civil català (article 2.2 de la Llei 4/2012).

S'entenen per "normes de l'ordenament civil català", d'acord amb el que disposa l'article 111.1 de la Primera Llei del Codi civil de Catalunya (CCCat), les disposicions del Codi civil de Catalunya, les altres lleis del Parlament en matèria de dret civil, els costums i els principis generals del dret propi.

Les normes escrites han de tenir rang de llei, i poden ser de caràcter substantiu o processal, per la qual cosa, la infracció de normes de caràcter processal específiques del dret civil català, s'ha d'al·legar com a motiu de cassació i no de recurs extraordinari per infracció processal, d'acord amb l'article 4 de la Llei 4/2012.

La infracció d'un precepte constitucional —llevat de l'esment de l'article 24 de la Constitució, quant al recurs per infracció processal (article 469.1.4 de la LEC)— comporta que la competència per al coneixement de l'assumpte correspon al Tribunal Suprem (article 5.4 de la LOPJ i article 2.3, últim incís, de la Llei 4/2012).

No obstant això, també es pot al·legar davant del Tribunal Superior la infracció d'un precepte constitucional o de la doctrina del Tribunal Constitucional en relació amb el dret civil de Catalunya, en els casos i amb els requisits que estableix la Llei 4/2012, quan aquesta menció sigui merament instrumental o tingui caràcter accessori del tema nuclear regit per l'ordenament civil de Catalunya (article 2.3 de la Llei 4/2012 i ITS de 13 de desembre de 2011).

- Requisits d'accés a la cassació

Només tenen accés a la cassació, si es compleixen els pressupòsits anteriors, quan el motiu d'impugnació de la sentència es fonamenti:

- a) En la contradicció de la sentència de l'audiència amb la jurisprudència que resulti de sentències reiterades del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya o del Tribunal de cassació.

S'entén per "sentències reiterades" quan hi hagi dues sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya o del tribunal de cassació en un mateix sentit, sempre que la seva doctrina no hagi quedat sense efecte per lleis posteriors (art.1.6 del CC i article 111.2 del CCCat).

Per admetre el recurs cal que es raoni, per cada motiu del recurs, com, quan i en quin sentit la sentència objecte de recurs ha vulnerat o desconegut la jurisprudència establerta.

Excepcionalment, el recurs també es pot admetre quan, segons el parer de la Sala Civil i Penal del TSJC, la part recurrent justifiqui degudament la necessitat de modificar la jurisprudència en relació amb el problema jurídic plantejat, perquè ha evolucionat la realitat social o l'opinió comuna de la comunitat jurídica sobre una matèria determinada (acord del TS de 30 de desembre de 2011)

- b) En la falta de jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia o del Tribunal de cassació de Catalunya, amb independència del temps que la norma porti en vigor.

Per justificar la concurrència d'aquest requisit la part recurrent ha d'identificar amb claredat, per cada motiu del recurs, quin és el problema jurídic o d'interpretació de la norma que s'ha plantejat en el litigi sobre el qual no hi ha jurisprudència, i per a l'aclariment del qual, en aquell cas i en d'altres de semblants, cal la formació de doctrina.

També s'ha d'invocar aquesta causa de recurs quan hi hagi una sola sentència de la Sala Civil i Penal que resolgui la qüestió jurídica controvertida.

L'existència de sentències contradictòries de les diverses audiències o de les seccions d'una mateixa audiència provincial sobre una qüestió jurídica no motiva per si sola el recurs de cassació, però es pot al·legar per descriure l'interès cassacional quan no hi hagi jurisprudència del Tribunal Superior o del Tribunal de cassació sobre la qüestió debatuda.

Requisit de les dues vies d'accés:

El recurs de cassació per interès cassacional va encaminat a fixar la doctrina.

A conseqüència d'això, com a requisit de caràcter general, l'escrit d'interposició del recurs ha d'expressar amb claredat, de manera destacada en l'encapçalament o en la formulació del motiu, la jurisprudència o doctrina que se sol·licita que dicti o fixi el Tribunal Superior o que es declari infringida per la sentència objecte de recurs.

III. Termini, forma, contingut de l'escrit d'interposició i tramitació del recurs de cassació

Quant al termini, la forma i el contingut de l'escrit d'interposició del recurs de cassació i la seva tramitació, cal atènyer-se al que disposen els articles 479 i següents, la disposició final 16a de la LEC 1/2000, i l'acord interpretatiu del Tribunal Suprem de data 30 de desembre de 2011 en allò que resultin aplicables.

IV. Dret transitori

La Llei 4/2012 entra en vigor el dia 28 de març de 2012.

D'acord amb la disposició final 1a de la Llei 4/2012, la norma esmentada s'aplica als recursos que s'interposin contra sentències de segona instància dictades per les audiències provincials amb seu a Catalunya a partir de la seva entrada en vigor.

V. Disposició final

A partir de l'entrada en vigor de la Llei 4/2012 queda sense efecte l'acord d'aquesta Sala de 24 d'octubre de 2011.